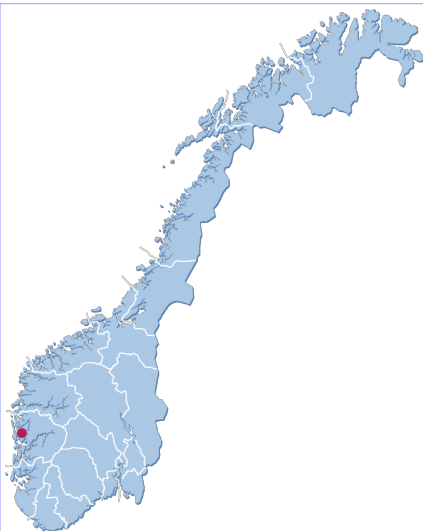
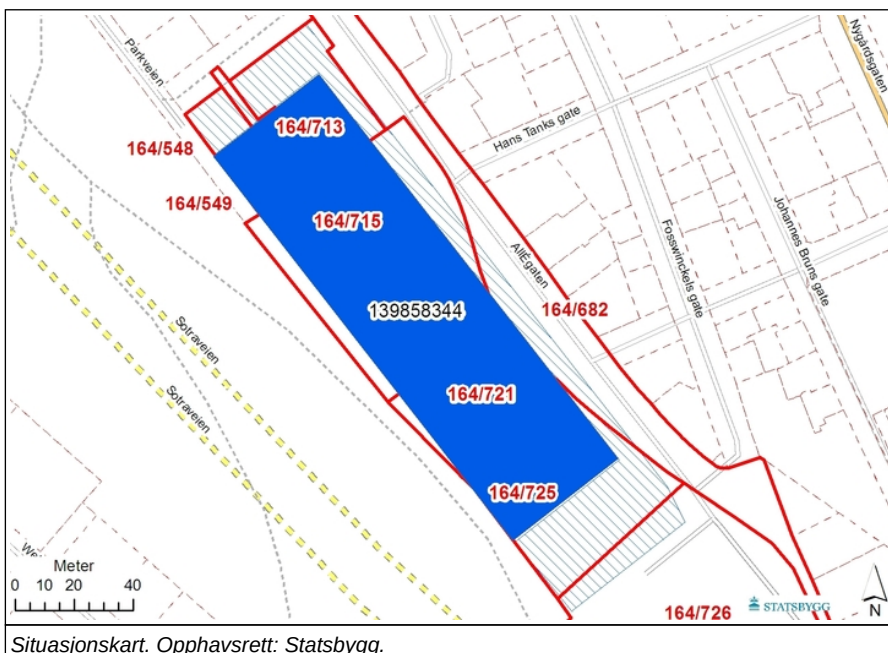

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke:	Hordaland
Kommune:	1201/Bergen
Opprinnelig funksjon:	Universitet
Nåværende funksjon:	Universitet
Foreslått vernekategori:	Verneklasse 1, fredning
Totalt antall bygg:	1

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10197	REALFAGBYGGET	1974 - 1977	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør/Utomhus	139858344	164/715

Vern kompleks

Formål:	Formålet med fredningen er å sikre Realfagsbygget som et viktig funksjonsbygg for universitetsanlegget på Nygårdshøyden, samt bygningens arkitektoniske kvaliteter.
Begrunnelse:	Realfagsbygget er et monumentalbygg for UiBs virksomhet - både i funksjon og form. Utover 1960-tallet vokste de store undervisningsfagene som fysikk, matematikk og kjemi. Det ble oppført formålsbygg for fysikk og matematikk, samt for Historisk-filosofisk fakultet. I 1963 var deler av den opprinnelige bebyggelsen langs Allegaten sanert for å gi plass til en rekke lamellbygninger som skulle huse de funksjonene som var tiltenkt et realfagsbygg. Men tiden endret seg og da arkitekten Ramm Østgaard begynte arbeidet med prosjektet, samlet han funksjonene i et fellesbygg - Realfagsbygget. Det var et tidstypeisk idé for undervisnings-/offentlig byggeri, å samle flere funksjoner under ett tak. For Realfagsbyggets del var det også et resultat av at man vurderte den foreslåtte lamellbebyggelsen som for massivt med hensyn til det øvrige bygningsmiljøet rundt. Bygningen er viktig representant for UiBs bygningsmasse som formålsbygd bygning for universitetets bruk. Den var et stort økonomisk og teknologisk løft for UiB, og et prestisjeprosjekt da det ble innviet.
Omfang:	Fredningen omfatter Realfagbygningens eksteriør og deler av interiøret, samt kvaliteter i utomhusanlegget.

Beskrivelse kulturmiljø

UiB
Universitetet i Bergen er i landsverneplansammenheng organisert med mange komplekser med ofte bare en bygning tilordnet det enkelte kompleks. Katalogoppslaget for 3377 Muséplass 3 Naturhistorisk museum benyttes som hovedoppslag for UiB.

REALFAGBYGGET

Realfagbygget har arkitektonisk en strengt regulær bygningsform. Bygningens konstruktive organisering ga muligheter for store fellesarealer som la til rette for sosiale formål og selvorganiserte studiemåter, noe som representerte noe nytt da bygningen stod ferdig. I ettertid har glassoverbygde gater, torg o.l. ofte blitt brukt som arkitektoniske virkemidler, som kommunikasjonsårer og som uformelle sosiale møteplasser. Bygningen er den mest ruvende på Nygårdshøyden, og føyer seg slik inn i tradisjonen til de eldre monumentalbygningenes markering av museets og universitetets posisjon på høyden.

Kilder:
Statsbyggs ferdigmelding nr. 198, 1977.
Arkitekturguide Bergen s. 184.

Eiendomshistorikk

I 1963 foreligger reguleringsplan for universitetets interesseområde. Realfagene er vist plassert i fire ulike alternativer, herunder ett med i alt 9 lamellblokker på tvers av Allegaten. I 1970 leverer arkitekten forprosjekt som bryter med reguleringen og samler programmet under ett tak. Forprosjektet godkjennes og i 1971 starter grunnarbeidene.

Kilder:
SBEDs (Statsbyggs) ferdigmelding nr 198/1977.
Byggekunst nr 3/1978.
UiB.

Verneverdige bygg

Byggnr: 10197
GAB nr: 139858344
Navn: REALFAGBYGGET
Oppført: 1974 - 1977

Utomhusanlegg

Elementnr: 1
Elementnavn:
Utomhusområde
Beskrivelse: Rundt
Realfagsbygget er det
opparbeidet en terrasse i
en etasjes høyde mot
Allégaten og på begge
gavlsider. Det skaper en
plassdannelse mot
Allégaten. Baktanken var,
sammen med noe
beplantning rundt
bygningen, at
Nygårdsparken ville bli
trukket ned og rundt
Realfagsbygget. På begge
sider av bygningen er det
trappeforbindelse mellom
Allégaten og
Nygårdsparken. I de
utvendige murene er det
fortrinnsvis brukt samme
naturstein som i muren i
Nygårdsparken.

Landskapsarkitekt Endre
Vik har utformet
utomhusarealene.

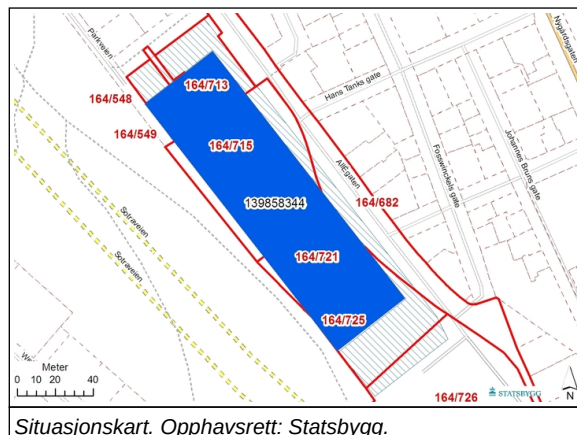

Allégaten sett i retning Nygårdsparken. Opphavsrett: Statsbygg.

Realfagbygget sett fra nord. Opphavsrett: Statsbygg.

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139858344
Gnr/bnr:	164/715
Oppført:	1974 - 1977
Byggherre:	SBED
Arkitekt:	Harald Ramm Østgaard
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	
Regulering:	Uregulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Realfagsbygget med sine kraftige armerte betongkonstruksjoner ligger mellom en historisk bygningsrekke og Nygårdsparken og er det beste eksemplet på brutalisme i Bergen. Det er en av landets største enkeltstående bygninger med 47 000 m2 bruksflate (kilde: Bergen arkitekturguide 2008).

DOCOMOMO (Forening for dokumentasjon av modernistisk arkitektur) har Realfagbygget på sin liste over viktig modernistisk arkitektur.

Arkitekturhistorikeren Chr. Norberg-Schulz fører opp Harald Ramm Østgaards mektige og uttrykksfulle realfagbygg for Universitetet i Bergen på listen over viktige norske byggverk fra tiden etter den annen verdenskrig, og rangerer arkitekten blant dem som stikker ut nye veier (Norberg-Schulz 1982, s. 86-87, bygn. avbildet s. 86, ill. 1.55).

Bygningen ble oppført i perioden 1974 - 77. Ved oppføring av bygningen ble flere tidligere spredte funksjoner og fagmiljøer samlet under et tak. Bygningen er en av relativt få bygninger som er formålsbygd for UiB på Nygårdshøyden.

Kilder:
SBEDs (Statsbyggs) ferdigmelding nr 198/1977.
Byggekunst nr 3/1978.
UjB

Formål:	Formålet med fredningen er å bevare Realfagsbygget som et viktig funksjonsbygg for universitetsanlegget på Nygårdshøyden, samt bygningens arkitektoniske kvaliteter.
Begrunnelse:	Bygningen er viktig representant for UiBs bygningsmasse som formålsbygd bygning for universitetets bruk. Den var et stort økonomisk og teknologisk løft for UiB, og et prestisjeprojekt da det ble innviet. Formålet med fredningen er å ta vare på det formålsbygde Realfagsbygget som ble oppført som et fellesfunksjonsbygg for UiB. Fredningen vil sikre bredden i UiBs bygningsmasse. Realfagsbygget, sammen med UB, er de beste representantene til å vise formålsbygg for UiB i perioden fra opprettelsen i 1946 til i dag. Bygningen er oppført som en modulbygg med flere identiske deler delt av en midthall - sentralhallen - som alle korridorer ender ut mot. Hver etasje har to korridorer som følger bygningens lengderetning, alle ender opp i sentralhallen. Bygningen viser med sin utforming, med blant annet identiske etasjer, at den er fleksibel. Alle områder er likt utformet, sånn at ulike institutter og brukergrupper kan ta i bruk lokalene uten at det kreves bygningsmessige endringer og ombygginger. Bygningen rommer flere laboratorier. Bygningen har tidstypisk uttrykk og høy arkitektonisk kvalitet. Materialbruken er typisk for arkitektur fra 1970-tallet. Bygningen regnes som et av de beste eksempler på brutalistisk arkitektur i Bergen. Bygningens størrelse og formspråk i kombinasjon med plasseringen i den eldre bygårds- og villabebyggelsen på Nygårdshøyden, er et tydelig bilde på kompleksiteten ved UiB som et byuniversitet.
Omfang:	Eksteriør. Interiør: Inngangsparti og sentralhall i alle etasjer (U - 2.etasje) og fellesarealer som hører til sentralhallen. To laboratorier i bygningens fjerde etasje fredes; 4B1f og 4F1f. Se plantegninger. Utomhus: Fredningen omfatter deler av utomhusanlegg som vist på situasjonskart. Opparbeidet utomhusanlegg foran hovedfasade og ved sidefasadene. Utomhusarealet utgjør opparbeidet mur og adkomst rundt bygningen.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

BYGNING 10197 REALFAGBYGGET

Kompleks 9900488 Realfagbygget

Interiør

Interiørnr: 3.

Interiørnavn: Laboratorium 4B1f.

Beskrivelse: Det er laboratorier i andre, tredje og fjerde etasje. I alle etasjene er de lokalisert ved bygningens kortsider.

Interiørnr: 2

Interiørnavn: Korridor

Beskrivelse: Hver etasje har to korridorer som følger bygningens lengderetning, alle ender opp i sentralhallen.

Interiørnr: 4

Interiørnavn: Laboratorium 4F1f.

Beskrivelse:

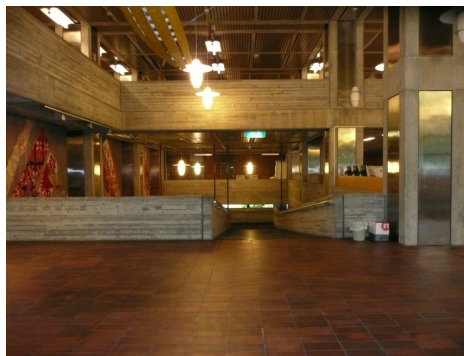

Interiørnr: 1

Interiørnavn: Sentralhall

Beskrivelse: Hovedinngang, hall, betongtrapp/rampe, kantine i 2. etg. og fellesarealer. Rommet inkluderer hovedinngangen og fellesarealer i 1.etg, fellesarealer og kantine i 2. etg og til fellesarealer i 3.etg.

Betongrampen går fra 1.etg til 3.etg, den binder de tre etg sammen og det utgjør et totalt, sammenhengende område med betongrampen som sammenbindene element. De øvrige arealene i bygningen er avgrenset fra sentralhallen med dører som tydelig grenser de øvrige arealene fra sentralhallen.

Realfagbygget. Opphavsrett: Statsbygg.

Fasade mot Allegt., inngangsplan. Opphavsrett: UiB.

BYGNING 10197 REALFAGBYGGET

Kompleks 9900488 Realfagbygget

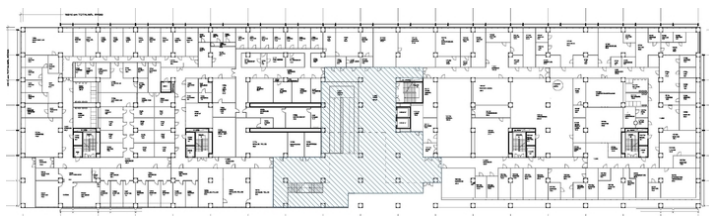
Fasade mot sør og øst. Opphavsrett: UiB.

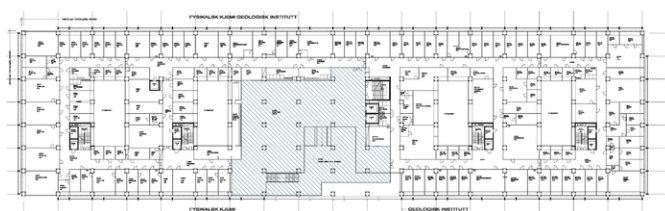
Kortfasaden mot nord. Opphavsrett: Statsbygg.

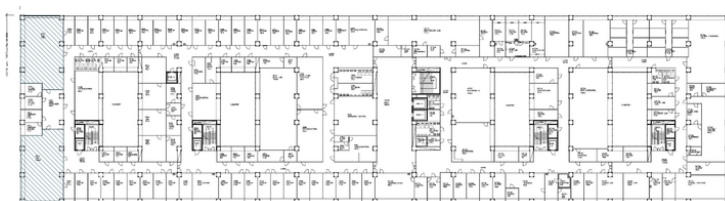
Plantegning underetasje med skravur for fredet interiør. Opphavsrett: Statsbygg.

Plantegning 1. etasje med skravur for fredet interiør. Opphavsrett: Statsbygg.

Plantegning 2. etasje med skravur for fredet interiør. Opphavsrett: Statsbygg.

Plantegning 4. etasje med skravur for fredet interiør. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10197 REALFAGBYGGET

Kompleks 9900488 Realfagbygget

Sentralhall med fellesarealer. Opphavsrett: Statsbygg.

Fellesarealer. Opphavsrett: Statsbygg.

Sentralhall 1.etg. Opphavsrett: Statsbygg.

Inngangsparti (i u-etg) fra Allégt. Opphavsrett: Statsbygg.